

W I A D O M O Ś C I P O L S K I E

Prywatny informator periodyczny dla uchodźstwa polskiego.

D z i s i e j s z y p r z e d ś w i a t e c z n y
numer wydajemy w innym, niż zwykle układzie.

---o---

Nadchodzą Święta Zmartwychwstania Pańskiego. Czwarte święta, które kraj spędza we łzach, krwi i poniewierce, wojsko polskie w ofiarnej pracy, my - na tułaczce.

Cała gehenna polskiego narodu. Cała krwawa męka za winy swoje i cudze.

Nadchodzi święty dzień Zmartwychwstania Pańskiego. Nad ziemią grzeszną znekana, zroszoną krwią i łzami; rozlegną się słowa Chrystusa "Otom zwyciężył zło. Otom zmartwychwstał. Zwycięzycie i wy w Imię Moje".

Wielkanoc - Zmartwychwstanie Boga i przyrody.

Matka natura okryje zielenią zagubione, nieznane groby żołnierzy i tułaczy. Miłościwym kwieciem umai mogiłę, której nie znajdzie i nie ozdobi kwiatkiem nikt bliski. Promień słońca przemyci się przez kratę więzień i karnych obozów. Na tułaczce i w kraju odnajdzie i ogrzeje zziębnięte i głodne dziecko polskie.

Na gorących piaskach pustyni i w groźnych otchłaniach Sybiru, w szybującym po niebie samolocie i na prującym fale okręcie, w udręczonym kraju i po całym świecie - wszędzie, gdzie brzmi swobodnie lub układkiem polska mowa, gdzie bije polskie serce, niech zabrzmie słowo nadziei i zmartwychwstania. Alleluja.

Bracia nieznani - a tak drodzy, dalecy - a tak bliscy, bracia walczący i ginący z pogardą śmierci za świętą sprawę. Siostry ofiarnie wysyłające synów w bój za Polskę. Bracia i siostry - zbliża się

D Z I E Ń Z M A R T W Y C H W S T A N I A .

---o---

Straszliwa wiadomość o odkryciu pod Smoleńskiem wspólnych grobów oficerów polskich wstrząsnęła każdym Polakiem, mimo iż zdajemy sobie sprawę z tego, jak dalece nie wolno wierzyć niemieckim informacjom.

Rząd polski rozważał tę sprawę na posiedzeniu Rady Ministrów dnia 17 b.m., po czym ogłosił komunikat, w którym wskazuje na konieczność bezzwłocznego i bezstronnego zbadania zagadnienia i podkreśla, że nie wolno pozwolić Niemcom na wykorzystywanie w celach własnej propagandy zbrodni popełnionych ewentualnie przez innych. Rząd polski polecił posłowi R.P. w Szwajcarii, by skłonił Międzynarodowy Czerwony Krzyż do wysłania delegacji, która przeprowadziłaby na miejscu gruntowne badania. Rząd wyraża również przekonanie, że gdy badania te zostaną przeprowadzone, nie wolno będzie zwlekać z ogłoszeniem wyników. Jednocześnie rząd nasz imieniem narodu polskiego odmawia Niemcom prawa do przesłaniania własnych win relacją o zbrodni, którą przypisują oni innym. Krzykliwe oburzenie niemieckiej propagandy nie zdoła skłonić świata, by zapomnieć o ponurych zbrodniach, jakich Niemcy dopuszczali i dopuszczają się na narodzie polskim. Rząd polski przypomina, że Niemcy:

1. zabrali z obozów jeńców wielu oficerów polskich i stracili ich za rzeckome przestępstwa polityczne jakoby popełnione przed wojną,
2. zaarrestowali i umieścili w obozach koncentracyjnych masy polskich oficerów rezerwy, którzy w obozach tych dogorywają powolną śmiercią. Z samego dystryktu krakowskiego zabrano w jednym tylko miesiącu - czerwcu r. 1942 - 6.000 oficerów rezerwy,
3. wcielili przemocą do niemieckiego wojska jeńców polskich pochodzących z ziem bezprawnie zaanektowanych przez Rzeszę,
4. wcielili przemocą w zaanektowanych prowincjach do wojska niemieckiego około 200.000 Polaków i rozstrzelali rodziny tych, którzy zdołali uciec przed tą branką,

5. wymordowali w Polsce półtora miliona ludzi,
6. uwięzili ostatecznie, a następnie zamęczyli i zamordowali w obozach w Majdanku i Tremblinku 80.000 Polaków w wieku wojskowym.

Polska ponosi niesłychane ofiary, walczy i cierpi niezmiernie nie po to, by dać Niemcom okazję do występowania w charakterze obrońców chrześcijaństwa i cywilizacji europejskiej. Rząd polski piętnuje wszelkie zbrodnie popełnione na obywatelach polskich i nie może pozwolić na to, by ofiary tych zbrodni wyzyskiwano dla politycznych manewrów.

Min. obrony narodowej gen. Marian Kukiel ogłosił następujące oświadczenie: Wśród 181.000 Polaków wziętych w r. 1939 do niewoli rosyjskiej znajdowało się około 10.000 oficerów. Po zawarciu polsko-rosyjskiego paktu z 30 lipca 1941 r., Rosjanie zwolnili jeńców polskich, lecz mimo wielokrotnych upomnień nie zdołano odnaleźć jeńców z obozów w Kozielsku pod Smoleńskiem, w Starobielsku pod Charkowem i w Ostaszkowie pod Kalininem, gdzie przebywali przeważnie oficerowie. Ambasador R.P. Kot omawiał tę sprawę 6 października 1941 r. ze Stalinem, Mołotowem i Wyszyńskim i prosił o dostarczenie mu list jeńców polskich. Ponieważ zyczeniu temu nie uczyniono zadość, gen. Sikorski wręczył 3 grudnia tegoż roku Stalinowi prowizoryczną listę 3.843 nazwisk oficerów polskich w niewoli rosyjskiej. Listę tę zestawiono na podstawie wiadomości uzyskanych od towarzyszy niewoli. Stalin zapewnił gen. Sikorskiego, że ogłoszona amnestia jest powszechna, że dotyczy zarówno osób cywilnych jak i wojskowych i że rząd sowiecki uwolnił wszystkich polskich oficerów. Dnia 18 marca 1942 r. gen. Anders doręczył Stalinowi dodatkową listę 800 nazwisk oficerów polskich w niewoli rosyjskiej. Ani jeden z wymienionych na tych listach nie został odesłany do armii polskiej. Min. Raczyński zwracał się niejednokrotnie w sprawie jeńców polskich do ambasadora sowieckiego przy rządzie R.P., Bogomołowa. Ani razu nie otrzymano odpowiedzi w sprawie losu jeńców z tych trzech obozów. Przyzwyczajeni do kłamst propagandy niemieckiej - głosi dalej komunikat gen. Kukiele - rozumiemy dobrze intencję, jakie spowodowały rewelacje niemieckie. Nie mniej jednak, z uwagi na szczegóły ogłoszonych opisów, należy sprawę tych grobów gruntownie zbadać.

Rząd niemiecki ogłosił, że z polecenia Hitlera Niemiecki Czerwony Krzyż zwrócił się do Międzynarodowego Czerwonego Krzyża z prośbą o zbadanie grobów pod Smoleńskiem. W międzyczasie Niemcy używają tej sprawy do celów propagandowych przede wszystkim w Polsce. Ogłosili oni, że groby pokazano delegacji społeczeństwa polskiego z Warszawy i Krakowa, przedstawicielom Polskiego Komitetu Pomocy, dziennikarzom z prasy "polskiej", jakimś lekarzom warszawskim i delegatowi burmistrza Warszawy /czyżby Polaka ?/. W radio warszawskim opowiadał o tej sprawie Władysław Kawecki, poczym wspomniano o przemowie, jaką - wciąż według źródeł niemieckich - wygłosił nad odkopanym grobem oficerów polskich Ferdynand Goetel. Pewien robotnik polski, który brał udział w tej delegacji, opowiadał przez radio o uczuciach i wrażeniach; jakich doznał na widok tego straszego grobu. Wreszcie Niemcy ogłosili, że zidentyfikowali dotąd zwłoki generałów Mieczysława Smorawińskiego i Bronisława Bohatyrewicza oraz 27 innych oficerów.

Strona sowiecka twierdzi, że ewakuując okręg smoleński w r. 1941, władze sowieckie pozostawiły tam istotnie znaczną ilość polskich jeńców, którzy łącznie z obywatelami rosyjskimi zatrudnieni byli przy pracach budowlanych, i że następnie Niemcy rozstrzelali w tej okolicy tysiące osób. Moskwa mówi również, że fotografie opublikowane przez Niemców przedstawiają zbyt dobrze zachowane zwłoki, by mogły one odnosić się do osób pochowanych w r. 1941.

Międzynarodowy Czerwony Krzyż w Genewie podaje do wiadomości, że zwróciły się doń zarówno rząd polski jak i Niemiecki Czerwony Krzyż z prośbą o zbadanie tej sprawy i że genewska instytucja przystąpiła bezzwłocznie do obrad nad tymi wnioskami.

- LONDYN - radio 17.4. Gen. Sikorski i min. Kot wzięli udział w tajnym posiedzeniu parlamentu angielskiego.

- LONDYN - radio 18.4. Min. Kwapiński wręczył zastępcy premiera angielskiego Attlee odezwę rzesz pracujących z Polski. Min. Attlee wyraził imieniem własnym i Labour Party podziw dla zaciętego oporu i bohaterstwa Polaków oraz oświadczył, że stronnictwo to zrobi wszystko, co będzie w jego mocy, by jaknajprędzej dopomóc Polsce.

- WASHINGTON - REUTER. Min. spraw zagranicznych Hull zdementował wiadomość, jakoby prezydent Roosevelt i min. Eden doszli do porozumienia, że granice Polski winny być takie same, jak przed wojną. Wiadomość tę,

Z · K · R · A · J · U

Egzekucje w Grójcu. rpl 15.4.

W Grójcu pod Warszawą wykryto w końcu lutego tajną drukarnię. Rozstrzelano nie tylko zatrudnionych w tej drukarni, lecz wogóle wszystkich mieszkańców domu, w którym się mieściła, łącznie 70 osób.

Branka młodocianych. rpl 16.4.

Podziemna prasa w Warszawie ostrzega, że Niemcy przygotowują powszechny pobór do pracy chłopców od lat 15. W mniejszych miastach rozpoczęto już obławy. Prasa ostrzega młodzież, by nie zgłaszała się do punktów zbornych, kryła się i nie nocowała w domu.

Przybysze w uzdrowiskach polskich. OZ 3.3.

W związku z notatką umieszczoną pod tym tytułem w poprzednim numerze WIADOMOŚCI POLSKICH dodajemy, że ogółem przybyć ma w r. 1943 z Rzeszy do Gen. Gubernatorstwa 20.000 dzieci niemieckich. Przypuszczać należy, że w miarę wzmagania się wojny lotniczej nad terytorium Rzeszy, liczba ta będzie wzrastała. Również i w Rabce poczyniono przygotowania do przyjęcia i zakwaterowania dzieci niemieckich.

Powszechna służba pracy. OZ 11.3.

Na Górnym Śląsku wezwano dziewczęta urodzone w r. 1926 do zgłaszania się do powszechnej służby pracy. Do stawiennictwa obowiązane są wszystkie dziewczęta tego rocznika, które wpisano na listę narodowości niemieckiej. Ponieważ jednak na listę tę wpisano prawie całą ludność Górnego Śląska, oznacza to, że powszechna służba pracy obowiązuje prawie wszystkie dziewczęta polskie tego rocznika.

Stracenie 70-letniego starca. OZ 11.4.

Dnia 9 kwietnia r.b. stracono w Katowicach 70-letniego Mikołaja Ledwonina, którego sąd niemiecki skazał na karę śmierci za to, że pierwszego września 1939 r. pobił kilku "Freikorpsmänner", jak nazywali się wówczas sabotażyści niemieccy na Górnym Śląsku.

Szkolenie zawodowe. OB 28.3.

Władze miejskie w Poznaniu ogłosiły, że młodzież, która ukończyła szkoły powszechne, a nie uczęszcza do gimnazjum, winna bezwzględnie zgłosić się do szkół zawodowych.

Wódka za zboże. GW 5.3.

Gdy rolnik w Gen. Gubernatorstwie zdaje władzom okupacyjnym nałożone nań kontyngenty produktów rolnych, otrzymuje on za nie zapłatę według urzędowego cennika i ponadto t.zw. premie rolnicze w postaci zezwolenia na zakup po urzędowych cenach narzędzi gospodarskich i domowych, tkanin i skóry, wódki i papierosów. ~~Zezwolenia~~ te nie są, jak by się zdawać mogło, dodatkową i mniej ważną częścią wynagrodzenia. Przeciwnie, stanowią one główny składnik zapłaty, gdyż rolnik, który by ich nie posiadał, nie zdołałby nic zakupić za uzyskane ze sprzedaży kwoty. Kwoty te, obliczone po urzędowych cenach, są bowiem bardzo niskie i mają wartość tylko o tyle, o ile rolnik może po równie niskich cenach zakupić wyroby przemysłowe. Jest niezmiernie charakterystyczne dla oceny polityki prowadzonej w Polsce przez okupanta, że wśród tych produktów przemysłowych, na które rolnik otrzymuje zezwolenia zakupu, dominującą rolę odgrywa w ó d k a . Wódka za zboże, za kartofle, za mięso, za mleko...

Do pracy w Rzeszy. DBZ 26.3.

Gdy kierownik głównego wydziału pracy w rządzie Gen. Gubernatorstwa mobilizuje wszystkie dostępne siły robocze do wyjazdu do Rzeszy, a wszystkie formacje policji niemieckiej stanowią jego 'aparatus werbunkowy', kierownik głównego wydziału spraw gospodarczych, dr. Emmerich mówi dosłownie: Dalsze zabieranie robotników z Gen. Gubernatorstwa ma z konieczności swe granice. Zakreśla je wzrastający brak sił roboczych w tych dziedzinach produkcji samego Gen. Gubernatorstwa, które ważne są dla Niemców z punktu widzenia potrzeb wojennych.

K O M U N I K A T Y L O K A L N E

-x- KONCERT NA POMOC DLA DZIECI W POLSCE. - W Stockholmie powstał szwedzki komitet "Hjälp Polens Barn", mający za zadanie niesienie pomocy dzieciom w Polsce. Na czele komitetu stanęła znana pisarka szwedzka bar. M. Stiernstedt. Poza tym do zarządu weszli m.in.: dyr. G. Klemming, jako wiceprzewodniczący oraz mjr. Lars Lawski, jako sekretarz.

Komitet "Hjälp Polens Barn" urządza w dniu Święta Narodowego 3 Maja wieczór w tutejszej Borgarskolan przy ul. Kungstensgatan 2/4 o godz. 20-ej. Całkowity dochód z koncertu przeznaczony jest na pomoc dla dzieci polskich.

Program wieczoru obejmuje w kolejności przemówienie bar. M. Stiernstedt, odczyt prof. Gunnara Gunnarssona o Tadeuszu Kościuszcze, występy solowe znanej śpiewaczki Lorri Lail z akompaniamentem Patriccka Vretblada, pianistki Annie Fischer oraz recytację artysty dramatycznego Uno Henninga.

Bilety w cenie kr. 10.-, 5.-; 2.- i 1.- są do nabycia w lokalu komitetu przy ul. Regeringsgatan 22, tel. 10-43-31.

Ze względu na doniosłość celu wszyscy Rodacy proszeni są o jaknajliczniejsze przybycie.

-x- Polski Komitet Pomocy donosi, że w związku z trudnościami w uzyskaniu produktów żywnościowych zmuszony jest - niestety - odstąpić w roku bieżącym od tradycji urządzenia Święconego. Komitet zaprasza natomiast wszystkich rodaków na herbatkę w lokalu "Ognisko" w pierwszy dzień Świąt Wielkiej Nocy, t.j. w niedzielę, dnia 25 kwietnia, o godz. 17-ej.

Wszyscy bez względu na dotychczasowe zapisy są serdecznie proszeni o przybycie.

-x- W Wielki Piątek, Wielką Sobotę i w drugi dzień Świąt, w poniedziałek dnia 26 kwietnia "Ognisko" będzie zamknięte.

-x- Skarbnik Polskiego Komitetu Pomocy, podaje do wiadomości, że w związku z tym, iż w dniu 1, 2 i 3 maja przypadają święta, zapomogi na maj wypłacane będą w piątek dnia 30 b.m. w zwykłych godzinach.

-x- Dnia 13 kwietnia r.b. w sali ratuszowej w Malmö odbył się koncert na cel Polskiego Komitetu Pomocy w Szwecji. Następnego dnia koncert powtórzono w Lundzie. W obu koncertach brali udział: śpiewaczka p. Vanna Schrolander, pieśniarz p. Antoni Frankowski i pianista p. Roman Maciejewski. Krytyka z obu koncertów jest nader życzliwa. Sydsvenska Dagbladet, Lunds Dagblad i Skånska Aftonbladet znalazły słowa pochwały dla wszystkich artystów. Arbetet pisze, że p. Frankowski śpiewał z uczuciem i muzykalnie i że w swym barwnym kostiumie ludowym "był okazałym przedstawicielem swego ludu". Pan Maciejewski - według relacji Arbetet - wykazał wysoką technikę i żywy temperament, a gra jego była "muzyką z serca trafiającą do serca". Na oba koncerty wysprzedano wszystkie miejsca.

-x- P O L S K I K O M I T E T P O M O C Y przesyła wszystkim Rodakom najserdeczniejsze życzenia dobrych Świąt Wielkanocnych.

-x- Redakcja WIADOMOŚCI POLSKICH życzy serdecznie wszystkim czytelnikom dobrych Świąt.

K A L E N D A R Z K A R T K O W Y

Nowe kartki:

Tlo w a r	K u p o n	Termin końcowy	każdy kupon ważny na zakup
mięso	G 151 S 108	ważny już teraz i w okresie od 29.IV.	200 punktów wieprzowiny 200 punktów mięsa ze wyjątkiem wieprzowiny
masło	M 321 do 324	17.V.	250 gr masła na 2 numery
margaryna	M 325 do 328	17.V.	250 gr margaryny na 2 num.
jaja	A 25 - A 26	5.V.	225 gr jaj

Dnia 23 b.m. kończą się kartki dodatkowe na tytoń /114/, dnia 26 b.m. na jajka /A 9 - A 10/, a dnia 27 b.m. na chleb /V129 do 132 i R 29 do R 32/.

Polska Hjälpkommittén i Sverige - Polski Komitet Pomocy w Szwecji - Sekcja Kulturalno-Oświatowa, Polski Klub "Ognisko", Jungfrugatan 30/II tel. 61-63-59